

Manifest Koiné

À

Ara que, passades unes quantes setmanes, ja es deu haver calmat la visceralitat d'algunes reaccions, vull valorar el contingut del manifest "Per un veritable procés de normalització lingüística a la Catalunya independent", impulsat pel Grup Koiné, una colla de lingüistes i escriptors (entre els quals hi ha noms com Pau Vidal o Enric Larreula) integrats a l'associació Llengua i República, que va ser presentat a finals de març, amb un primer cercle de signants format per 200 personalitats de l'àmbit de la llengua.

Com que el manifest aposta per l'oficialitat preferent (que no vol dir excloent) del català, les interpretacions precipitades, superficials o malicioses, van fer que molts el titllessin de racista, feixista, fonamentalista, supremacista, nazi, provinent de la Catalunya irreal, monolingüista, exemple de mala educació... A segons qui, el debat obert pel manifest li ha resultat incòmode i, entre aquests, alguns s'han acabat refugiant en una mena de posició neutral que assegura que en una Catalunya independent no hi hauria d'haver cap llengua oficial. Potser tenen raó. Però a mi aquest argument em recorda els qui defensen les versions originals subtítulades només quan es reivindica el doblatge de pel·lícules al català.

Que el català es troba en un lent però real procés de substitució lingüística a favor del castellà em sembla una realitat tan irrefutable i fàcil de constatar (només cal sortir al carrer i parar l'orella), i em sap greu observar la negació d'aquesta realitat per part de persones intel·ligents a qui ja els està bé que res no canviï i que, per tant, el procés continuï fins a la desaparició de la més feble de les dues llengües en contacte, que ja sabem quina és. I, com diu el manifest, la política lingüística de la Generalitat no ha servit "per a revertir la norma social d'ús subordinat del català al castellà". Alguna cosa hauria de canviar, doncs, en una futura i encara hipotètica República Catalana, que és el marc al qual s'adreça el Grup Koiné. Jo no he vist pas que el manifest vagi en contra de cap llengua. No va en contra del castellà, ni del fet que la gent conegui i parli diferents llengües, al contrari, es mostra favorable al multilingüisme. Això sí, denuncia el "bilingüisme ideològic" i es una declaració contundent a favor d'una llengua, la catalana, que no ha fet més que perdre hegemonia i àmbits d'ús, a favor del castellà, al llarg de la darrera centúria.

Potser hi ha algunes qüestions de forma millorables, en la redacció del manifest, especialment per la cruesa del to i l'ús d'un llenguatge que, en alguns moments, resulta massa acadèmic, però en essència estic d'acord amb el que constata, denuncia i manifesta. A més, obre un debat tan incòmode com necessari per al qual, ben mirat, mai no seria un bon moment.